

Συνοπτική περιγραφή κυριότερων καλλιεργούμενων και διαδιδόμενων ποικιλιών κερασιάς

Κωνσταντίνος Καζαντζής, Τεχνολόγος Γεωπονίας

Ιωάννης Χατζηχαρίσης, Διατελέσας Ερευνητής του ΕΘΙΑΓΕ

Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δένδρων Νάουσας

Η αντικατάσταση των καλλιεργούμενων ποικιλιών κερασιάς με νεότερες, προχωρεί με πολύ αργότερους ρυθμούς απ' ό,τι στα άλλα είδη οπωροφόρων, όπως ροδακινιά, μηλιά κ.λπ., λόγω του ότι η κερασιά αργεί να εισέλθει στην καρποφορία και τα δένδρα έχουν μεγαλύτερη διάρκεια παραγωγικής ζωής.

Τα τελευταία χρόνια άρχισαν να χρησιμοποιούνται και στην κερασιά, υποκαείμενα που δίνουν δένδρα μικρότερου μεγέθους, που μπαίνουν νωρίτερα στην παραγωγή και έχουν μικρότερη διάρκεια παραγωγικής ζωής, οπότε αναμένεται στο μέλλον να γίνεται ταχύτερα η αντικατάσταση των καλλιεργούμενων ποικιλιών στις νέες φυτεύσεις.

Η χρησιμοποίηση νεότερων ποικιλιών στις νέες φυτεύσεις, αντιμετωπίζεται με επιφύλαξη από μέρους των καλλιεργητών, όσον αφορά την προσαρμοστικότητα αυτών στις ελληνικές εδαφοκλιματικές συνθήκες, λόγω του ότι δεν αξιολογούνται για επαρκές χρονικό διάστημα πριν διαδοθούν από υπεύθυνα ιδρύματα, όπως παλαιότερα και ενέχεται ο κίνδυνος να φυτευθούν, να μην προσαρμοστούν ικανοποιητικά και να αναγκαστούν να τις εκριζώσουν, με όποια οικονομική ζημία συνεπάγεται αυτή η ενέργεια.

Για τους παραπάνω λόγους, η σύνθεση των ποικιλιών στους εμπορικούς κερασεώνες της χώρας μας, απαρτίζεται σε μεγαλύτερα ποσοστά από παραδοσιακές ποικιλίες και σε μικρότερα από νεότερες.

Στην περιγραφή που ακολουθεί δίνονται τα χαρακτηριστικά των ποικιλιών που έχουν αξιολογηθεί στο Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δένδρων και νεότερων ποικιλιών που δεν έχουν αξιολογηθεί και διαδίδονται στη χώρα μας. Η περιγραφή αυτών αντλήθηκε από τη διεθνή βιβλιογραφία.

PRECOCE BERNARD

- **Γενικά:** Κόκκινη, ημιτραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Γαλλική ποικιλία. Προέρχεται από την περιοχή της κοιλάδας του Rhone κοντά στο Lyons.
- **Δένδρο:** Ορθόκλαδο, μεγάλο μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μέτρια έως μεγάλη.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, μέσου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Δύο με τρεις ημέρες πριν από τη B. Burlat (υπερπρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Παρουσιάζει ανθεκτικότητα στο σχίσμο των καρπών συγκριτικά με τη B. Burlat, ανθεκτικότητα στο κυλινδροσπόριο, αλλά ευαίσθησία στη μονύλια.
- **Επικονιαστές:** Lapins (από παρατηρήσεις του ΙΦΔ), Guillaume, B. Napoleon, Hedelfingen, B.S. Hardy Giant, Ulster, Van, Τραγανά Εδέσσης (από τη βιβλιογραφία).
- **Συμπεράσματα:** Ενδιαφέρουσα ποικιλία λόγω της πρώιμης εποχής ωρίμασής της, με καλής ποιότητας καρπό για την εποχή του, ανθεκτικό στο σχίσμο σε σύγκριση με τη B. Burlat, αλλά με μέτριες αποδόσεις. Από τις υπερπρώιμες ποικιλίες, θεωρείται η καλύτερη δοκιμασμένη.

BIGARREAU BURLAT

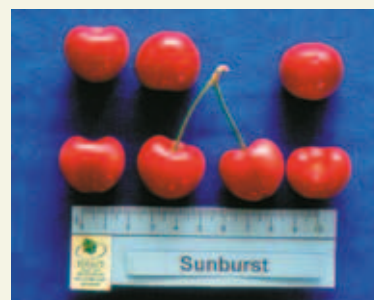
- **Γενικά:** Κόκκινη, ημιτραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Είναι γαλλική ποικιλία από άγνωστους γονείς. Ανακαλύφθηκε το 1915 ως ένα τυχαίο σπορόφυτο κοντά στο Lyons της Γαλλίας, από τον Leonard Burlat, δενδροκόμο στο Loire της περιοχής Rhone.
- **Δένδρο:** Κανονικού σχήματος, μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, πολύ μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Αρχές του τρίτου δεκαήμερου του Μαΐου (πρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Παρουσιάζει ευαισθησία στο σχίσμο των καρπών.
- **Επικονιαστές:** B. Marmotte, B.S. Hardy Giant, Van, Cuique Early Rivers (από πειράματα του ΙΦΔ), Durone della Marca, Bing, Larian, Rainier, Sue, Stella, Ulster (από τη βιβλιογραφία).
- **Συμπεράσματα:** Η B. Burlat είναι η πιο πρώιμη αξιόλογη ποικιλία, με ικανοποιητικές και σταθερές κατ' έτος αποδόσεις, με καρπό μεγάλου μεγέθους και ζωηρό δένδρο, όχι πολύ μεγάλου ύψους. Ενδείκνυται η διάδοσή της ως πρώιμη ποικιλία σε πρώιμες περιοχές. Έχει το μειονέκτημα ότι σχίζεται ο καρπός με τις βροχές και προσβάλλεται από μονύλια. Πρέπει να αποφεύγεται η καλλιέργειά της σε περιοχές με βροχερό Μάιο, γιατί είναι δυνατό να εκμηδενίζεται η παραγωγή της.

LARIAN

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε από τον G. L. Phil στο Agric. Experiment Station, California των ΗΠΑ, το 1946. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών Lambert x UCD 50 (Bing x Bush Tartarian).

- **Δένδρο:** Ορθόγλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, πολύ μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 7 ημέρες μετά την B. Burlat (μεσοπρώιμη).
- **Επικονιαστές:** B. Burlat, B.S. Hardy Giant, Van, Bing, B. Napoleon.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία Larian παρουσιάζει εξαιρετικά μεγάλο εμπορικό και γενετικό ενδιαφέρον, λόγω των χαρακτηριστικών του καρπού, των μεγάλων αποδόσεων, της τάσης καρποφορίας και του μεγέθους του δένδρου. Ωριμάζει μία περίοδο που δεν υπάρχουν άλλες αξιόλογες ποικιλίες, μεταξύ της B. Burlat και της B.S. Hardy Giant. Ενδείκνυται η διάδοσή της σε όλες τις περιοχές της χώρας μας, τόσο για τα καλά της χαρακτηριστικά, όσο και για την απρόσκοπτη διαδοχή της συγκομιδής του καρπού. Έχει συμπεριληφθεί στα προγράμματα βελτίωσης ποικιλιών του Ινστιτούτου Φυλλοβόλων Δένδρων.

SUNBURST

- **Γενικά:** Κόκκινη, ημιτραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε από τους K. O. Lapins και W. D. Lane στο Agric. Res. Station, Summerland, British Columbia του Καναδά, το 1965. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών Van x Stella.
- **Δένδρο:** Ορθόγλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, πολύ μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 8 με 9 ημέρες μετά την B. Burlat (μέσης εποχής).
- **Ιδιαιτερότητες:** Μετά την πλήρη ωρίμαση ο καρπός μαλακώνει γρήγορα και χρειάζεται να τελειώνει η συγκομιδή μέχρι αυτό το στάδιο.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία Sunburst παρουσιάζει εξαιρετικά μεγάλο εμπορικό και γενετικό ενδιαφέρον, λόγω των χαρακτηριστικών του καρπού, των σταθερών αποδόσεων και φυσικά λόγω του αυτογόνιμού της. Το μόνο μειονέκτημά της είναι ότι μετά την πλήρη ωρίμαση ο καρπός μαλακώνει γρήγορα και χρειάζεται να τελειώνει η συγκομιδή μέχρι αυτό το στάδιο. Ενδείκνυται η διάδοσή της σε όλες τις περιοχές της χώρας μας. Έχει συμπεριληφθεί στα προγράμματα βελτίωσης ποικιλιών του Ινστιτούτου Φυλλοβόλων Δένδρων.

LAPINS

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε από τον K. O. Lapins στο Agric. Res. Station, Summerland, British Columbia του Καναδά, το 1965. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών Van x Stella.
- **Δένδρο:** Ορθόγλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, πολύ μεγάλο μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 9 ημέρες μετά την B. Burlat (μέσης εποχής).
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία Lapins παρουσιάζει εξαιρετικά μεγάλο εμπορικό και γενετικό ενδιαφέρον, λόγω των χαρακτηριστικών του καρπού, των σταθερών αποδόσεων και φυσικά λόγω του αυτογόνιμότητάς της. Ενδείκνυται η διάδοσή της σε όλες τις περιοχές της χώρας μας. Έχει συμπεριληφθεί στα προγράμματα βελτίωσης ποικιλιών του Ινστιτούτου Φυλλοβόλων Δένδρων.

BIGARREAU STARK HARDY GIANT

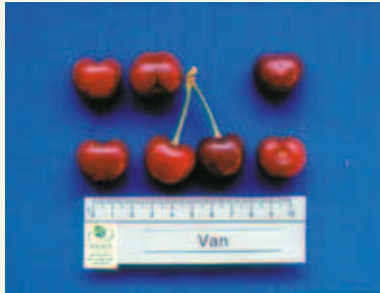
- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Κατάγεται από την Αμερική και οι γονείς της είναι άγνωστοι. Επισημάνθηκε στο Cedarburg, Wisconsin των ΗΠΑ, από τον Otilie R. Mayer το 1925, και μετονομάστηκε με το σημερινό όνομα από τους φυτωριόχους Stark, που άρχισαν να τη διαδίδουν το 1948 πατενταρισμένη, με τον κωδικό N° 764.
- **Δένδρο:** Κανονικού σχήματος έως κρεμοκλαδές, μεγάλο έως μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μέτρια έως μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, πολύ μεγάλο μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 10 ημέρες μετά την B. Burlat (μέσης εποχής).

- **Ιδιαιτερότητες:** Παρουσιάζει ευαισθησία στο βακτηριακό καρκίνο (*Pseudomonas mors-prunorum*).
- **Επικονιαστές:** B. Reverchon, B. Burlat, B. Moreau, Van, Lambert, μέχρι ποσοστό 40% (από πειράματα του ΙΦΔ), B. Marmotte, Early Rivers, Stella, Rainier, Guillaume, Hedelfinger, B. Napoleon, Ulster, Τραγανά Εδέσσης (από τη βιβλιογραφία).
- **Συμπεράσματα:** Πρόκειται για μια εξαιρετική ποικιλία, μέσης ως μεσοπρώιμης εποχής ωρίμασης, με μεγάλη εμπορική αξία. Το δένδρο είναι παραγωγικό, ανθεκτικό και η ποιότητα καρπού εξαιρετική. Ενδείκνυται η διάδοσή της.

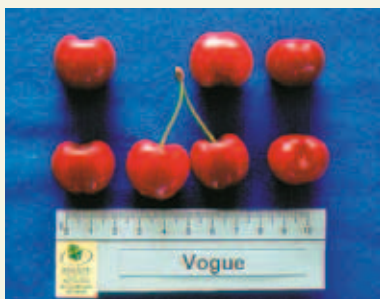
FERROVIA

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Ιταλική ποικιλία. Προέρχεται από την περιοχή Comune di Turi του Bari. Η καλλιέργειά της είναι πολύ εξαπλωμένη στην κερασοπαραγωγική περιοχή του Bari της Ιταλίας.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μεγάλο μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μέτρια έως μεγάλη.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, πολύ μεγάλο μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 11 ημέρες μετά την B. Burlat (μέσης εποχής).
- **Ιδιαιτερότητες:** Τα πρώτα χρόνια της ανάπτυξης των δενδρυλίων στον οπωρώνα, τα κατώτερα κυρίως φύλλα και τα εσωτερικά της κόμης, εμφανίζουν ποικιλοχρώσεις και αποχρωματισμούς, που ομοιάζουν με συμπτώματα προσβολών από ιώσεις. Είναι όμως χαρακτηριστικό της ποικιλίας και εξαφανίζεται με την πάροδο των ετών.
- **Επικονιαστές:** Sunburst, Lapins, Van.
- **Συμπεράσματα:** Παραγωγική ποικιλία, με καλής ποιότητας καρπό και σταθερές αποδόσεις, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις στη χώρα μας αναφέρεται ότι υστερεί σε αποδόσεις, γεγονός που πιστεύουμε ότι οφείλεται στην έλλειψη κατάλληλων επικονιαστών. Ενδείκνυται η διάδοσή της.

VAN

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Είναι σπορόφυτο ελεύθερης γονιμοποίησης της ποικιλίας Empress Engenie. Δημιουργήθηκε στον Πειραματικό Σταθμό του Dominion στο Summerland, British Columbia του Καναδά, το 1936. Επιλέγηκε το 1942 και διαδόθηκε το 1944. Το όνομά της το πήρε προς τιμήν του J.R. Van Haarlem, ερευνητή του Σταθμού Vineland, Ontario του Καναδά.
- **Δένδρο:** Κανονικό προς ορθόκλαδο, μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Νεφροειδής ως μηλοειδής, μέτριου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 11 ημέρες μετά την B. Burlat (μέσης εποχής).
- **Ιδιαιτερότητες:** Για να διατηρείται το μέγεθος του καρπού σε ικανοποιητικά επίπεδα, πρέπει να διατηρείται το δένδρο ζωηρό, με ειδικά κλαδεύματα και να μην υπερφορτώνεται.
- **Επικονιαστές:** Bing, Lambert, B. Napoleon, Durone Nero I (από πειράματα του ΙΦΔ), B. Burlat, Rainier, B.S. Hardy Giant, Sue, Summit, Hedelfinger, B. Moreau, Vittoria (από τη βιβλιογραφία).
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία Van έχει πολλά καλά χαρακτηριστικά. Υψηλές αποδόσεις, καρπό τραγανό ικανοποιητικού μεγέθους, ανθεκτικό. Δένδρο όχι πολύ μεγάλο, που εγγυαλιματίζεται εύκολα. Ενδείκνυται η διάδοσή της.

VOGUE

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε στο Ontario Horticultural Experiment Station, Vineland του Καναδά, το 1974. Είναι διασταύρωση της ποικιλίας Victor x Άγνωστη.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μεγάλου μεγέθους.

- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη και σταθερή.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 13 ημέρες μετά την B. Burlat (μεσοόψιμη).
- **Επικονιαστές:** Stella, Τραγανά Εδέσσης, Van, B.S. Hardy Giant, Hudson, Guillaume.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία Vogue δίνει πολύ μεγάλες και σταθερές αποδόσεις, καρπό μεγάλου μεγέθους, με πολύ καλά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά και ανθεκτικότητα στο σχίσιμο. Συνιστάται η διάδοσή της σε όλες τις περιοχές της χώρας μας, σε αντικατάσταση της ποικιλίας Van, με την οποία περίπου συνωριμάζει. Η ποικιλία Van δίνει πιο τραγανό καρπό, αλλά συχνά υπερφορτώνεται και αποκτά μικρότερο μέγεθος και παρουσιάζει μεγαλύτερη ευαισθησία στο σχίσιμο. Παρουσιάζει επίσης ιδιαίτερο γενετικό ενδιαφέρον γιατί, εκτός των παραπάνω, εισέρχεται πρώιμα στην παραγωγή και έχει συμπεριληφθεί στα προγράμματα βελτίωσης ποικιλιών του ΙΦΔ.

GERMERSDORFER

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Ουγγρική ποικιλία. Καλλιεργείται σε όλες τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης με διάφορα ονόματα. Επίσης καλλιεργούνται πολλοί κλώνοι της ποικιλίας αυτής.
- **Δένδρο:** Ορθόκλαδο, μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μέτρια.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, πολύ μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 20 ημέρες μετά την B. Burlat (όψιμη).
- **Επικονιαστές:** Τραγανά Εδέσσης, Μπακιτζέικα (από πειράματα του ΙΦΔ), Hedelfinger, Techlo 2 (από τη βιβλιογραφία).
- **Συμπεράσματα:** Η Germersdorfer είναι μια αξιόλογη ποικιλία, με μεγάλη ικανότητα προσαρμογής σε διάφορα εδαφοκλιματικά περιβάλλοντα, με πολύ μεγάλο μέγεθος καρπού και πολύ καλές οργανοληπτικές ιδιότητες. Υστερεί σε αποδόσεις, οι οποίες όμως μπορούν να βελτιωθούν, εάν καλλιεργηθεί σε κατάλληλες συνθήκες. Ενδείκνυται για καλλιέργεια στη χώρα μας και κυρίως σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές, μαζί με την Τραγανά Εδέσσης ή προς αντικατάστασή της. Παρουσιάζει και ιδιαίτερο γενετικό ενδιαφέρον, λόγω του μεγάλου μεγέθους του καρπού και της ικανότητας προσαρμογής της και έχει συμπεριληφθεί στα προγράμματα βελτίωσης ποικιλιών, του Ινστιτούτου Φυλλοβόλων Δένδρων.

ΤΡΑΓΑΝΑ ΕΔΕΣΣΗΣ

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Η καλλιέργειά της ξεκίνησε από τα ορεινά της περιοχής Εδέσσης, από όπου θεωρείται και ότι κατάγεται.
- **Δένδρο:** Κανονικού σχήματος, μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 20 με 22 ημέρες μετά την Β. Burlat (όψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Κατά την πλήρη ωρίμαση και με το πέρασμα αυτής, αποκόπτεται πολύ εύκολα ο ποδίσκος από τον καρπό.
- **Επικονιαστές:** Μπακιρτζείκα, Germersdorfer, Β. Napoleon, Lambert, Di Mauria, Β. Reverchon, Corniola.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία Τραγανά Εδέσσης, με τη ζωνρότητα του δένδρου, τις ικανοποιητικές αποδόσεις και προπαντός με την εξαιρετική ποιότητα καρπού σε γεύση, τραγανότητα και αντοχή, θεωρείται μια από τις καλύτερες ποικιλίες. Επιπλέον είναι εγγλωματισμένη στο ελληνικό περιβάλλον. Παλιότερα αποτελούσε τη ναυαρχίδα της ελληνικής κερασοκαλλιέργειας και ο καρπός της απολάμβανε υψηλές τιμές στην ελληνική και διεθνή αγορά. Τελευταία, λόγω του ότι νεότερες ποικιλίες επιτυγχάνουν μεγαλύτερα μεγέθη καρπού, έχει μειωθεί η προτίμησή της από το καταναλωτικό κοινό και λόγω των δυσκολιών που παρουσιάζει η καλλιέργειά της, έχει υποχωρήσει η δυναμική φυτευσών της.

ΜΠΑΚΙΡΤΖΕΪΚΑ

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Επιστημάνθηκε στην περιοχή Άγρα του Νομού Πέλλας, σε οπωρώνα του ιδιώτη Μπακιρτζή, από το ΙΦΔ, το 1986.
- **Δένδρο:** Ορθόγλαδο, πολύ μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος πεπλατυσμένος, πολύ μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** 22 με 24 ημέρες μετά την Β. Burlat (όψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Έχει γλυκοξυνόπικρη (πικάντικη) γεύση που δεν προτιμάται στην ελληνική αγορά, αλλά διαμορφώνει υψηλές τιμές στις χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης όπου εξάγεται.
- **Επικονιαστές:** Τραγανά Εδέσσης, Germersdorfer, Β. Napoleon.
- **Συμπεράσματα:** Αξιόλογη εμπορική ποικιλία, που άρχισε να διαδίδεται σε διάφορες περιοχές της χώρας μας. Ο καρπός της προορίζεται για εξαγωγή, με επιφυλάξεις όσον αφορά την εγχώρια αγορά, λόγω της πικάντικης γεύσής του. Κατάλληλη για ορεινές περιοχές και ως επικονιαστής της Τραγανά Εδέσσης. Παρουσιάζει ιδιαίτερο γενετικό ενδιαφέρον λόγω της εποχής ωρίμανσης, της αντοχής του καρπού στο σχίσμο, του μεγέθους αυτού, της εξαιρετικής εμφάνισής του και της παραγωγικότητας των δένδρων. Έχει συμπεριληφθεί στα προγράμματα βελτίωσης ποικιλιών του Ινστιτούτου Φυλλοβόλων Δένδρων.

Νεότερες υποσχόμενες ποικιλίες που εισάγονται και διαδίδονται από φυτωριόχους της χώρας μας

SKEENA

- **Γενικά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε στο Agric. Res. Station, Summerland, British Columbia του Καναδά.
- **Δένδρο:** Πλαγιόγλαδο, με ανοιχτά κλαδιά, μεγάλης ευρωστίας.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, πολύ μεγάλου μεγέθους, ανθεκτικός στο σχίσμο.
- **Εποχή ωρίμασης:** 22 ημέρες μετά την Β. Burlat (όψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Έχει ομοιογενή και τακτική κατανομή της παραγωγής, με συγκεντρωμένη ωρίμαση (ένα χέρι).
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.

SABRINA

- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε στο Agric. Res. Station, Summerland, British Columbia του Καναδά.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, καλής ευρωστίας.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, πολύ μεγάλου μεγέθους, λίγο έως καθόλου ευαίσθητος στο σχίσιμο.
- **Εποχή ωρίμασης:** 8 ημέρες μετά την B. Burlat (μέσης εποχής).
- **Ιδιαιτερότητες:** Έχει ομοιογενή χρωματισμό καρπού, με εξαιρετική, ήπια και γλυκιά γεύση.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.

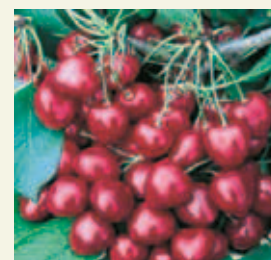
SAMBA

- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε στο Agric. Res. Station, Summerland, British Columbia του Καναδά.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, καλής ευρωστίας.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, μεγάλου μεγέθους, πολύ καλής ανθεκτικότητας στο σχίσιμο.
- **Εποχή ωρίμασης:** 15 ημέρες μετά την B. Burlat (μεσοόψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Έχει ομοιογενή, πολύ σκληρό και λαμπερό καρπό, που συλλέγεται μαύρος.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.

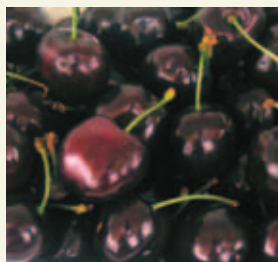
SATIN

- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε στο Agric. Res. Station, Summerland, British Columbia του Καναδά.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μέσης ευρωστίας.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, μεγάλου μεγέθους, πολύ ανθεκτικός στο σχίσιμο.
- **Εποχή ωρίμασης:** Μαζί με την B. Burlat (πρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Έχει τακτική και μεγάλη παραγωγή.
- **Επικονιαστές:** B. Burlat, Van, B.S. Hardy Giant.

CANADA GIANT

- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Δημιουργήθηκε στο Agric. Res. Station, Summerland, British Columbia του Καναδά.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μεγάλης ευρωστίας.
- **Καρπός:** Καρδιόσχημος, μεγάλου μεγέθους, πολύ καλής ανθεκτικότητας στο σχίσιμο.
- **Εποχή ωρίμασης:** 18 ημέρες μετά την B. Burlat (όψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Έχει πολύ ταχεία καρποφορία.
- **Επικονιαστές:** Germersdorfer, Τραγανά Εδέσσης.

SWEET EARLY – PANARO 1

- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, πολύ μεγάλου μεγέθους, πολύ καλής ανθεκτικότητας στο σχίσμο.
- **Εποχή ωρίμασης:** 2 με 4 ημέρες μετά την B. Burlat (πρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Έχει πολύ υψηλά σάκχαρα για την εποχή της.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.

EARLY STAR – PANARO 2

- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, πολύ μεγάλου μεγέθους, μέτρια ανθεκτικός στο σχίσμο και τη μονύλια.
- **Εποχή ωρίμασης:** 2 με 4 ημέρες μετά την B. Burlat (πρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Πολύ ζωνρή ποικιλία.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.

BLACK STAR

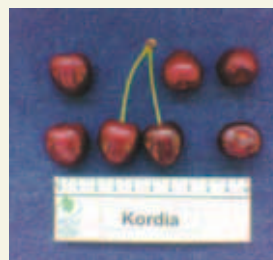
- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, πολύ μεγάλου μεγέθους, πολύ ανθεκτικός στο σχίσμο.
- **Εποχή ωρίμασης:** 16 με 18 ημέρες μετά την B. Burlat (όψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Είναι πολύ γλυκιά.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.

GRACE STAR

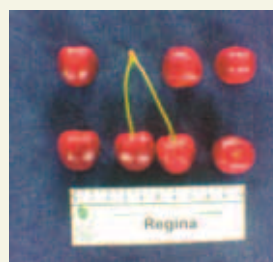
- **Γενιά:** Κόκκινη, τραγανή ποικιλία.
- **Καρπός:** Νεφροειδής, πολύ μεγάλου μεγέθους, πολύ ανθεκτικός στο σχίσμο, μέσης αντοχής στη μονύλια.
- **Εποχή ωρίμασης:** 10 με 12 ημέρες μετά την B. Burlat (μέσης εποχής).
- **Ιδιαιτερότητες:** Είναι πολύ γλυκιά, με πολύ ωραία γεύση.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.

και άλλες πολλές, όπως:

- RITA (-8)
- PRIMOUOLA (-3)
- EARLY LORY (-2)
- GIORGIA (+9)
- SWEET HEART (+27)
- KORDIA (+20)

- REGINA (+25)

Πληροφορίες:
 Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δένδρων Νάουσας,
 Σ.Σ. Νάουσας 38, 592 00 Νάουσα,
 τηλ.: 23320 43343, e-mail:nagrefpi@otenet.gr